

høvet, som synes at herste, nemlig at dette lille Lovforslag blandt andre gode Virkninger ogsaa skulde have den Virkning, at det kunde afværges flette Mænds flette Behandling af deres Husfruer, har naturligvis ikke kunnet opfyldes; derimod er der fra mange Dele af Landet indkommet Henvendelser til Thinget, som alle gaa ud paa at anbefale dette Lovforslag, og jeg skal have al Respekt for disse Anbefalinger, som have styrket den af mig allerede tidligere tilkendegivne gode Villie til at tilveiebringe den Beskyttelse for Kvindens Raadighed over selverhvervet Eiendom, som Lovforslaget tilsigter, forsaavidt det kan antages, at Kvinden, naar hun indlader sig i Ægtekab, selv ønsker, at en saadan Indskrænkning skal finde Sted, eller i hvert Fald ikke har tilkendegivet som sin Villie, at hun ikke ønsker denne Indskrænkning gjort gjældende. — Men jeg veed tillige, at der er ikke saa kvinder, for hvis Jøvelse det vil være skønde, at der paatvinges en saadan Adskillelse mellem Ægtefællernes materielle Interesser, som tro, at Fællesskabet i disse ikke væsentlig bidrager til det inderlige og fortrolige sædelige Forhold mellem Manden og Husfruen, og som ikke tro paa, at den kvindelige Bestræbelse, som gaar ud paa at unddrage sig Mandens traditionelle Formynderskab saavel i sociale som i aandelige og materielle Forhold, just vilde være en Overgang til en høiere Civilisation af Samfundet, men som meget mere tro paa, at en saadan Indskrænkning i Fællesskabet vilde kunne tilveiebringe Misstemning og Mislyd, hvor den ellers ikke vilde være kommen tilstede. Denne Opfattelse har en Begrundelse og en smuk og rigtig Begrundelse i Ægtefællens Ide, og det forekommer mig derfor, at man bør søge at hævede denne Opfattelses Gyldighed, saaledes at Kvinden selv forinden Ægtefællens, medens hun endnu har sin Frihed, medens hun endnu kan raadføre sig med Ægt og Venner og Frænder, kan afgjøre selv, om hun mener, det vil bidrage til et lykkeligt Ægtekab, at hun er underkastet denne Lovs Bestemmelse. Jeg kan heller ikke se rettere, end at det ogsaa er den Lante, som har ledet det ærede Flertal af Udvalget til at foreslaa at udskyde Lovforslagets sidste Bestemmelse om, at der ikke ved Ægtepagt maa gjøres nogen Forandring i de Bestemmelser, som denne Lov indeholder; men dersom dette Ændringsforslag vedtages, formener jeg, at der opstaar et Hul, en Mangel, som nødvendig maa udfyldes og afhjælpes. Ligesom der nemlig da mangler enhver Bestemmelse om, hvorvidt en Kvinde, som indlader sig i Ægtekab, kan frigjøre sig for denne Indskrænkning i Formuesfællesskabet, saaledes forekommer det mig i høi Grad tvivlsomt, om en Ægtepagt, der indeholder en Bestemmelse, som ophæver denne Lov, en Ægtepagt, som fastsætter, at den Raadighed over selverhvervet Eiendom, som Lovforslaget tilsigter at give Kvinden, skal bortfalde, kan være gyldig. Det tror jeg er

meget tvivlsomt, og ligeledes turde det dog være endnu mere tvivlsomt, om der i det Tilfælde, at Ægtefællerne, efter at Ægtefællenskab er indgaaet, kom til Beslutning om, at det f. Ex. af Hensyn til Familiens Kreditforhold vilde være ønskeligt, at det fulde Fællesskab genoprettes, kunde tillægges en saadan Ægtepagt Gyldighed. Det er af den høitærede Ordfører allerede bemærket, at de positive Bestemmelser om Ægtepagter er saagodt som ingen. Det er tvivlsomt, om og i hvilken Grad en Ægtepagt uden Igl. Stadfæstelse kan være gyldig; der er endnu ikke nogen fast Retsspraxis med Hensyn til Spørgsmaalet om Nødvendigheden af den kongelige Stadfæstelse af Ægtepagter for alle Tilfælde. — Man støtter sig til Formeningen om, at en Ægtepagt, for at være gyldig, i alt Fald ligeoverfor Kreditorerne eller ligeoverfor Arvingerne, maa, foruden at være thinglæs, være kongelig stadfæstet, i alt Fald med Undtagelse af det Tilfælde, hvor det er en myndig Mand og en myndig Kvinde, der forinden Ægtefællenskab afslutter en Ægtepagt, i hvilket Tilfælde Ægtepagten anses for at være gyldig ligeoverfor Ægtefællerne selv, og naar den thinglæses tillige overfor Kreditorerne, medens den ligeoverfor Arvingerne vel neppe vil kunne have Gyldighed. Nu, at lade hele dette Spørgsmaal ligge, det forekommer mig vilde medføre, at i de allerfleste Tilfælde, hvor denne Lov skulde kunne komme til Nytte, vilde jo denne hele Bestemmelse i Grunden ikke være til nogen Nytte, dersom man antager, at Ægtefællerne selv ved en Ægtepagt ogsaa efter Ægtefællenskab kunne tage gyldige Bestemmelser om, at den Raadighed, som der ved Lovforslaget er tillagt Kvinden over selverhvervet Gods, skulde bortfalde; thi det Herredømme ville de fleste Mænd dog have over deres Husfruer, at de kunne faae dem til at skræve sig den Raadighed, som Loven tilsigter dem. Skal altsaa Loven have nogen Betydning, maa der, forekommer det mig, være en Bestemmelse, som fastsætter, at der ikke ved Ægtepagt, indgaaet efter Ægtefællenskab, kan gjøres nogen Forandring i denne Lovs Bestemmelse, medmindre en saadan Ægtepagt er stadfæstet af Kongen. Det er den Mangel og det Hul, som jeg mener der bliver ved og i Lovforslaget, naar man vil udstemme den sidste Passus i Lovforslaget, hvilken Passus jeg isvrigt af andre Grunde mener at burde udstemmes. Det er den Mangel, som jeg har søgt at afhjælpe ved det Ændringsforslag, jeg har stillet, som dels giver den almindelige Regel, at Ægtepagter kunne indgaaes førend Ægtefællenskab, uden at dertil behøves kongelig Stadfæstelse, naar Ægtepagten er vedtagen for Notarius publicus og paa behørig Maade thinglæs, saa at Boets Kreditorer veed Besked dermed, dels bestemmer, at, efter at Ægtefællenskab er indgaaet, vil der ikke kunne afsluttes nogen Ægtepagt, der hæver denne Lovs Bestemmelse undtagen med kongelig Stadfæstelse. Dette er nødvendigt, forekommer det mig, fordi